

ТОВ ВИДАВНИЦТВО «РАНОК»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Видавництво «Ранок»

«11» березня 2026 р.

Віктор Володимирович КРУГЛОВ

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів технологій
закладів загальної середньої освіти**

**ТЕХНОЛОГІЧНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ У 7–9 КЛАСАХ:
РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ НУШ**

Харків – 2026

Розробники:

Ходзицька Ірина, учителька трудового навчання та технологій ліцею № 243 м. Києва, учитель-методист, відмінник освіти України, співавторка підручників та модельних навчальних програм з технологій.

Даданова Олеся, методистка з технологій видавництва «Ранок».

Напрямок підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН № 904 від 12.10.2022)

https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

Абрамова Оксана, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри технологічної та професійної освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Тагліна Ольга, кандидат біологічних наук, доцент кафедри генетики і цитології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, гарантка освітньо-професійної програми (ОПП) «Середня освіта» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня, авторка багатьох підручників і МНП НУШ, учитель-методист.

Чхало Василь, учитель технологій вищої кваліфікаційної категорії ліцею № 243 м. Києва, учитель-методист.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

Сучасний етап розвитку освіти характеризується динамічними змінами у сфері технологій, зростанням ролі технологічної освітньої галузі у формуванні ключових компетентностей учнівства, а також потребою підготовки особистості до життя й професійної діяльності в умовах цифрового суспільства та глобальних викликів. У цих умовах особливої ваги набуває підготовка вчителів технологій до організації освітнього процесу відповідно до вимог Нової української школи.

Технологічна освіта спрямована на формування здатності учнів і учениць до проєктно-технологічної діяльності, розвитку технічного й критичного мислення, креативності, підприємливості, відповідального ставлення до довкілля та усвідомленого використання сучасних технологій. Провідним механізмом навчання в технологічній освітній галузі є проєктування, що забезпечує набуття досвіду створення реальних, корисних і функціональних продуктів.

Програма підвищення кваліфікації вчителів технологій «Технологічна освітня галузь у 7–9 класах: реалізація концепції НУШ» (далі — програма) спрямована на оновлення та поглиблення професійних знань і вмінь педагогічних працівників щодо застосування сучасних підходів до навчання, проєктування компетентнісно орієнтованих завдань, організації проєктно-технологічної діяльності учнівства та створення безпечного, рефлексивного освітнього середовища. Її реалізація сприятиме підвищенню професійної компетентності педагогічних працівників і вдосконаленню практики викладання технологій в умовах реформування загальної середньої освіти.

Актуальність програми також визначається потребою реалізації положень нормативно-правових документів у сфері освіти, зокрема законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Державного стандарту базової середньої освіти та професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Цільова група: учителі закладів загальної середньої освіти, які забезпечуватимуть реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми:

Реалізація програми підвищення кваліфікації здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного та STEM-орієнтованого підходів з урахуванням специфіки навчання технологій.

Освітній процес організовується з поєднанням лекційних, практичних та самостійних видів діяльності слухачів / слухачок і спрямований на

формування здатності застосовувати набуті знання в професійній діяльності. Значна увага приділяється практичній спрямованості навчання, зокрема проєктуванню фрагментів уроків технологій, розробленню компетентнісно орієнтованих завдань, моделюванню навчальних ситуацій та використанню цифрових інструментів.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів технологій закладів загальної середньої освіти (далі — ЗЗСО), необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України № 988-р від 14.12.2016, та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30.09.2020.

Завдання підвищення кваліфікації:

- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей учителів / учительок технологій щодо реалізації сучасних підходів до навчання в умовах Нової української школи;
- поглибити й розширити знання з теорії та методики навчання технологій, зокрема щодо впровадження компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного та STEM-орієнтованого підходів;
- сформувати та вдосконалити вміння проєктувати освітній процес з технологій на засадах сучасних педагогічних технологій (проблемного, проєктного, кооперативного навчання);
- розвинути здатність організовувати активну пізнавальну діяльність учнівства, спрямовану на формування критичного, творчого мислення та когнітивної гнучкості в межах технологічної галузі;
- удосконалити вміння конструювати компетентнісно орієнтовані завдання з технологій та добирати ефективні методи й інструменти для їх реалізації;
- сформувати здатність до організації формувального оцінювання, самооцінювання та рефлексії навчальної діяльності учнівства;
- активізувати розвиток професійної рефлексії, готовності до впровадження інновацій та використання цифрового освітнього середовища;
- удосконалити вміння реалізовувати освітній процес з технологій в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання відповідно до сучасних освітніх вимог і державної політики у сфері освіти.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: предметно-методична (А2), інформаційно-цифрова (А3), прогностична (Г1), організаційна (Г2).

Очікувані результати підвищення кваліфікації

Знання й розуміння:

- сутнісних характеристик сучасних підходів до навчання в Новій українській школі та особливостей їх реалізації на уроках технологій;
- спільних і відмінних рис проблемного й проєктного навчання та можливостей їх застосування на уроках технологій;
- умов ефективного перебігу кооперативного навчання під час організації роботи учнівства на уроках технологій;
- методів кооперативного навчання та формування колективної відповідальності в процесі виконання навчальних завдань з технологій;
- сутності та принципів діяльнісного підходу в навчанні технологій та інструментів його реалізації;
- ознак поверхневого і глибинного навчання та їх прояву під час вивчення технологій;
- стратегій розвитку критичного, алгоритмічного мислення та когнітивної гнучкості учнівства засобами технологій;
- особливостей конструювання компетентнісно орієнтованих завдань з технологій.

Уміння:

- організувати освітній процес з технологій на засадах сучасних підходів до навчання в Новій українській школі;
- реалізувати принципи діяльнісного підходу під час навчання технологій, застосовувати відповідні методи та інструменти;
- реалізувати сучасні підходи до навчання технологій в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання;
- аналізувати, добирати та застосовувати компетентнісно орієнтовані завдання з технологій;
- моделювати фрагменти уроків технологій за сценаріями проблемного, проєктного та кооперативного навчання;
- планувати та організувати навчальні проєкти з технологій;
- розробляти завдання для розвитку критичного, творчого мислення та когнітивної гнучкості учнівства;
- розрізняти ознаки поверхневого та глибинного навчання в освітньому процесі з технологій;
- створювати рефлексивне освітнє середовище під час навчання технологій.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні підходи до навчання в процесі викладання технологій;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку, мобільності та гнучкості в умовах цифровізації освіти;
- прагнення до організації навчання технологій як діяльнісного, практично спрямованого процесу;
- орієнтація на розвиток особистості учня / учениці та формування ключових компетентностей;

- здатність планувати освітній процес з технологій відповідно до ідей Концепції Нової української школи.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Оцінювання результатів навчання слухачів здійснюється суб'єктом підвищення кваліфікації та базується на компетентнісному підході.

Система оцінювання спрямована на визначення рівня засвоєння навчального матеріалу, сформованості професійних умінь і досягнення очікуваних результатів програми.

Рейтинг слухача

Рейтинг слухача (РС) визначається як узагальнений показник результатів навчання та формується з урахуванням:

- підтвердженого ознайомлення з усіма навчальними юнітами програми (відеоматеріалами та навчальними матеріалами);
- результатів підсумкового тестування.

Формула визначення рейтингу слухача:

$$PC = OY + PT,$$

де:

OY — факт опрацювання всіх навчальних юнітів програми;

PT — результат підсумкового тестування, виражений у відсотках правильних відповідей.

Практичні завдання в межах програми мають формувальний характер, спрямовані на закріплення навчального матеріалу та не підлягають окремому бальному оцінюванню.

Умови успішного завершення програми

Слухач вважається таким, що успішно завершив програму підвищення кваліфікації, за умови:

- опрацювання всіх навчальних юнітів курсу;
- отримання за результатами підсумкового тестування не менше 60 % правильних відповідей.

Результат оцінювання

Результати оцінювання використовуються для підтвердження факту успішного проходження програми підвищення кваліфікації та є підставою для видачі відповідного документа встановленого зразка.

Документ про підвищення кваліфікації: за результатами успішного виконання програми (подолання встановленого прохідного порогу) слухачеві видається сертифікат про підвищення кваліфікації обсягом 30 год/1 кредит ЄКТС (відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від № 800 21.08.2019 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами). Реєстр виданих сертифікатів оприлюднюється на офіційному вебсайті суб'єкта підвищення кваліфікації — «Видавництво "Ранок"».

Вартість навчання встановлюється залежно від обраного формату супроводу:

750 грн — самостійне опанування матеріалу модулів в індивідуальному темпі, тьюторський супровід за запитом, можливість зворотного зв'язку та індивідуально-групових консультацій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено лекційні заняття, практичні заняття та самостійну роботу. Підсумковий контроль: тестування та самооцінювання. Зміст програми складається з 2 модулів і 6 тем.

Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, із них: 9 год — лекційні заняття, 15 год — практична робота, 5 год — самостійна робота, 1 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Методологічні стратегії та парадигма навчання технологій в НУШ					
Тема 1.1. Концептуальні підходи НУШ: від знанневої парадигми до формування життєвих навичок	1	2	1	0	4
Тема 1.2. Сучасні підходи до навчання технологій	2	3	1	0	6
Разом за модулем	3	5	2	0	10
МОДУЛЬ 2. Технології активного навчання та інструментарій моніторингу й оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках технологій					
Тема 2.1. Інноваційні технології активного навчання технологій в 7–9 класах	2	3	1	0	6
Тема 2.2. Глибинне навчання та критичне мислення: стратегії активізації пізнавальної діяльності учнів	1	2	1	0	4
Тема 2.3. Компетентнісне навчання і оцінювання результатів у технологічній освітній галузі	1	3	1	0	5
Тема 2.4. Застосування цифрових інструментів у навчанні технологій у 7–9 класах	2	2	0	0	4
Разом за модулем	6	10	3	0	19
Підсумкові заходи	0	0	0	1	1

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Усього	9	15	5	1	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Методологічні стратегії та парадигма навчання технологій в НУШ

Тема 1.1. Концептуальні підходи НУШ: від знаннєвої парадигми до формування життєвих навичок

Поняття педагогічного підходу як стратегії організації освітнього процесу. Взаємозв'язок підходів, методів, форм і прийомів навчання. Зміна освітніх пріоритетів у сучасній школі: перехід від знаннєвої моделі до компетентнісної та розвиток життєвих навичок учнівства. Реалізація сучасних підходів в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Тема 1.2. Сучасні підходи до навчання технологій

Компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований, інтегративний, середовищний та STEM-орієнтований підходи: сутність, основні характеристики та можливості реалізації на уроках технологій. Формування ключових компетентностей. Організація практичної, дослідницької та проєктної діяльності учнівства. Взаємозв'язок і взаємодоповнюваність підходів.

МОДУЛЬ 2. Технології активного навчання та інструментарій моніторингу й оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках технологій

Тема 2.1. Інноваційні технології активного навчання технологій в 7–9 класах

Проблемне навчання: сутність, механізм реалізації, створення проблемних ситуацій, методи стимулювання пізнавальної активності. Проєктне навчання: сутність, переваги, етапи реалізації навчального проєкту. Спільні та відмінні риси проблемного та проєктного навчання. Кооперативне навчання: методи організації групової роботи, стратегії кооперації, формування навичок співпраці. Оцінювання результатів групової діяльності (матриця оцінювання).

Тема 2.2. Глибинне навчання та критичне мислення: стратегії активізації пізнавальної діяльності учнів

Глибинне навчання. Розвиток критичного, творчого мислення та когнітивної гнучкості учнівства на уроках технологій. Організація

навчальних завдань, що передбачають аналіз, порівняння, узагальнення. Практична спрямованість навчання. Включення учнівства в активну навчальну діяльність.

Тема 2.3. Компетентнісне навчання і оцінювання результатів у технологічній освітній галузі

Компетентнісно орієнтовані завдання: сутність, структура, методичні підходи до розроблення. Створення навчальних ситуацій для розв'язання практичних проблем засобами технологій. Формувальне оцінювання: принципи, інструменти, методи самооцінювання та взаємооцінювання. Організація рефлексії навчальної діяльності та аналіз результатів навчання.

Тема 2.4. Застосування цифрових інструментів у навчанні технологій у 7–9 класах

Цифрові інструменти як засіб організації освітнього процесу в технологічній освітній галузі.

Використання цифрових інструментів для створення та візуалізації ідей, організації навчальної взаємодії, співпраці, комунікації та зворотного зв'язку в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Застосування генеративного штучного інтелекту та основи промпт-інжинірингу в освітньому процесі.

Безпечне й відповідальне використання цифрових інструментів, дотримання академічної доброчесності та етичних норм у цифровому середовищі.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

- аналіз навчальних ситуацій із позицій педагогічних підходів;
- розроблення фрагмента уроку з урахуванням компетентнісного підходу та розвитку життєвих навичок;
- розроблення навчального завдання з організацією активної діяльності учнівства;
- створення інтегрованого (STEM) завдання з поєднанням технологій з іншими освітніми галузями;
- створення проблемного завдання для уроку технологій;
- планування навчального проекту з визначенням мети, етапів, продукту та способів оцінювання;
- організація кооперативної діяльності з розподілом ролей і розробленням матриці оцінювання групової роботи;
- розроблення завдань для розвитку критичного мислення;
- створення завдань для розвитку творчого мислення;
- конструювання компетентнісно орієнтованого завдання;
- розроблення інструментів формувального оцінювання;

- організація рефлексії навчальної діяльності із застосуванням прийомів самооцінювання та взаємооцінювання;
- розроблення завдань для уроку технологій із використанням цифрових інструментів;
- використання інструментів штучного інтелекту для створення навчальних матеріалів.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

- опрацювання нормативних і методичних матеріалів щодо реалізації педагогічних підходів на уроках технологій та підготовка узагальнених висновків;
- аналіз можливостей застосування сучасних підходів (компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, STEM-орієнтованого) у власній педагогічній практиці;
- узагальнення особливостей використання технологій активного навчання (проблемного, проєктного, кооперативного) на уроках технологій;
- добір і систематизація завдань для розвитку критичного та творчого мислення учнівства;
- розроблення прикладу компетентнісно орієнтованого завдання з технологій з визначенням критеріїв оцінювання результатів навчання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ № 988-р від 14.12.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80> (дата звернення: 04.03.2026).
2. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16> (дата звернення: 04.03.2026).
3. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова КМУ № 800 від 21.08.2019 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
4. Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі на 2023 рік : розпорядження КМУ № 174-р від 24.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/174-2023-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
5. Про повну загальну середню освіту : Закон України № 463-IX від 16.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
6. Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ МОН України № 1225 від 29.08.2024. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66e/806/fcb/66e806fcb90e2017837434.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).

Основна література

1. Горошкіна О.М., Доротюк В.І., Рогоза В.В., Левченко Ф.Г., Піддячий М.І., Чудакова В.П., Доротюк О.Г. Компетентнісно орієнтоване навчання сутність, форми і методи: навчальний посібник. Київ: Педагогічна думка, 2022. 221 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739276> (дата звернення: 04.03.2026).
2. Концептуальні засади технологічної освітньої галузі. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny-posylannia/konceptualni-zasadi-texnologicnoyi-osvitnoyi-galuzi.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).
3. Модельні навчальні програми для 5–9 класів Нової української школи (запроваджуються поетапно з 2022 року). Технологічна освітня галузь (5–6 клас), (7–9 клас). URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednyaosvita/osvitni-programi/modelni-na>

[vchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoiukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-po-etapno-z-2022-roku](#) (дата звернення: 04.03.2026).

4. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання : наказ Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02.08.2024. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodootsiniuvannia-rezultativ-navchannia> (дата звернення: 04.03.2026).

5. Технологічна освітня галузь: як оцінювати в Новій українській школі : метод. посіб. URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/wp-content/uploads/2025/10/teo-ociniuvannia-2025-putivnik.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).

6. Про окремі питання оцінювання результатів навчання : лист МОН України № 1/4895-25 від 14.03.2025. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/67d/44e/c61/67d44ec61e945882496290.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).

7. Типові освітні програми. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/tipovi-osvitni-programi-2> (дата звернення: 04.03.2026).

Додаткова література

1. Каталог компетентнісних робіт для НУШ. URL: <https://nus-tasks.net/?industry> (дата звернення: 04.03.2026).

2. Освіта для життя. Технологічна галузь. URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/osvitnia-haluz/tekhnolohichna> (дата звернення: 04.03.2026).

3. Доценко С. О. Онлайн-безпека учасників освітнього процесу в умовах дистанційного і змішаного навчання : навч.-метод. посіб. / С. О. Доценко, В. В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. М. Собченко. Харків : Ранок, 2021. 192 с.

4. Штучний інтелект — асистент сучасного вчителя / С. Доценко, В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. Собченко, М. Корнієнко. Харків : Ранок, 2025. 176 с.